

ÁGH ISTVÁN

Csillagfelhő

ÁGH ISTVÁN (1938) Budapest

Úgy tekintek az életemre,
mintha csillagos égbolt lenne,
én meg akár egy kívülálló
fekszem a fűbe temetkezve,

fölszállt csillagokban világol
múltam múltja a szülőházból,
tágabb űrben ragyog közelről,
távolabb meg felhőnek látom,

szálltam volna, de a tetőről
visszahúzott valami ösztön,
holdba szökött ló szekérének
vélttem a fák hegyén a Göncölt,

majd az ég jánosbogár fénye
átváltozott pokol tüzére,
s lett a mindenség oly kietlen,
hogy az már a hitetlen érve,

vagy csak addig ér el az Isten,
ameddig az ember tekinthet?
bár a földiek közt hatalmas,
azokon kívül egyre kisebb?

vagy benne rejlik az anyagban,
minden teremtményében ő van?
lehelete a sóhajtásom,
őt dobogom egész valómmal!

múltam múltja a szülőházból
fölszállt csillagokban világol,
tágabb űrben ragyog közelről,
távolabb meg felhőnek látom,

ahonnan már az idő eltűnt,
nyomában a tér összeszűkült,
emlékeim összébb szorultak,
és úgy maradnak végleg együtt,

a nagy család is szorosabb az
asztal körül, szűkebb a konyha,
tűzhely és étel melegében
vár Szent Erzsébet fészekalja,

ahol a szeretet időtlen,
közelebb minden mint különben,
annyi a ló és egyéb állat,
hogy a falak belefeszülnek,

az akácok zöld selyemsátra
nem fér bele a Fő utcába,
egymás szárnyán a víz tükréből
ludak fehér dunnái szállnak,

a falu temetővel bővül,
mint az asztagból kazal épül,
ahol a szalma dől a nyársról,
nekem sincs már helyem a szérűn,

múltam múltja a szülőházból
fölszállt csillagokban világol,
tágabb űrben ragyog közletről,
távolabb meg felhőnek látom,

lelkekből gyűlt a csillagfelhő,
sírokat tükröz vissza fentről,
odafönn fényes fátyol leplez
mindent, mit a rög itt lent elföd,

arctalanul úgysem lehetne
megnevezni a titkolt lelket,
csak az emlék maradt utánuk,
melyet valamely érzés keltett,

hogy jó volt jó lenni egymáshoz,
nemcsak a fiúnak a lányhoz,
papunk háborús pincéjében
egy falu lett felebarátom,

akkor a halottak is éltek,
annyira egymás közelében,
akár istállóban a jószág,
kiscsikó az anyja csecséhez,

még nem tudtam, hogy más mulatság
táncát ropják a rámás csizmák,
magyarok a cigányzenére
táncolták ágyába az új párt,

hány lakodalom szállt az égbe?
s mindenki ott van, kit túléltem,
túl a fölfogható határán
az irdatlan mindenség része,

fölszállt csillagokban világol
múltam múltja a szülőházból,
tágabb űrben ragyog közletről,
távolabb meg felhőnek látom.

Isteni véletlenek

Hosszú életemben hétszer
voltam halálos veszélyben,
szerencsére mind túléltem,

ráfogtam a véletlenre
azt, ami bár csoda lenne,
ha hittem volna Istenben,

túl korán olvastam Dante
Infernóját, ám a pap se
kímélt tőle, jaj, csak azt ne!

mert a születés előtti,
s a halál utáni semmi
jobb, mintsem pokolra menni,

mentem városi diáknak,
hamar védtelenné váltam,
mikor elhagytam a házat,

fuldokló barátom görcsbe
rándult kézzel fojt a vízbe,
ha nincs senki közelünkben,

két száguldó villamos közt
sárga örvény húz keresztül,
s szédítő szelében függök,

hányszor mondjam? ötvenhatban
kabátomat újra szabva
golyókkal körüllyuggattak,

és a *majdnem, mégis, éppen,*
azon múlt segítségével
mondom el, amit különben

átgondoltam részletenként,
hol, mikor és hogyan történt,
fölmértem minden körülményt,

miért ott és miért akkor,
az egészhez mi közöm volt,
miért lettem kiválasztott?

egy porszem a mindenségből
érkezően eltalált végül,
föltrebbant és belém békült?

elágazásán az útnak,
mint keresztezési pontban,
túlélésem mi okozta?

nem hittem a szerencsében,
mikor lett volna a végnek
inkább valószínűsége,

mikor árokba zuhantam,
jeges úton fölfordultam,
csillagot látván csapódtam,

három karambolt sértetlen
megúsztam, de negyedszerre
roncsok között törtem össze,

tán az is a csillagokban
van megírva, s minden úgy van,
mint fölöttem, mi alattam,

Uránusz a Kos jegyében,
születésem égi képe
szavatolt életveszéllyel,

vagy a veszély oka más volt?
ösztoneim elvarázsolt
emléke, egy titkos átok?

vagy egy érthetetlen játék,
mit egy számítógép játszik
egészen az elmúlásig?

semmiféle elmélet nem
mondja meg, hogy a véletlen
mit tervezett velem szemben,

lángész sem hat el odáig,
ha a szeretet hiányzik,
csak a valósággá vált hit,

csak a gondviselő Isten,
aki megmentett, s hetedszer
teremtésem befejezte,

hogy lássam, ha nem is látom,
merő fényözönnek látszó
alakját, az élő lángot,

ahogy alászáll az égből,
s rám süt sugárrá szelődült
fénye az angyal szeméből.

Fantomfájás

Ha nem hinnék a fényes látomásban,
 hogy angyal szállt le közénk, s helyet foglalt,
 egy nőt látnék, ki csak fél oldalával
 mutatkozna a sorból órák hosszat,

másként nézném, mint cipője lezárja
 lába ívét, ruhája csipkealja
 kéken terül a térde félholdjára,
 márványként vibrál a harisnya rajta,

sejtelmesen dereng föl a bokája
 a félhomályban játszó gyenge fénytől,
 a lány hajlat s a szelíd csúcs aránya
 megnyugtat, és meghatódottá bűvöl,

mint élő fény, valami belső lámpa
 világít, amit csak én veszek észre,
 feltűnés nélkül tekinthetem át a
 közénk álló közeli messzeséget,

mozdulatlan tartást öltött magára,
 glóriás fejét el sem fordította,
 hogy legalább egyik szeméből lássam,
 kit is bámulok olyan meghatottan,

nem színpadon, bennem zajlott a dráma,
 míg a jelenés üdítően kedves,
 de ahhoz illő nyelvet nem találtam,
 mit éreztem, mikor egy szék üres lett,

az ifjúság angyala hagyta hátra,
 s időszerűvé vált az összes közhely,
 mint az öregség, mégis az a válasz,
 amit az ember kimondani nem mer,

csak megfizet, fogyó talentumával
 váltja meg mára szóló élethosszát,
 anélkül ad meg érte minden árat,
 hogy elnyerné érdemei jutalmát,

s amíg fiatalságát visszajátssza,
 és megdöbben, hogy fals a régi nóta,
 addig egy remete kan nagy magánya
 várja ott kinn, őszi esőlé, puska,

talán az Isten nyomasztó hiánya
 ásta belém a gödörnyi szorongást,
 mélyébe ránt a titokzatos vákuum,
 s a foglyul ejtett lélek szökni próbál,

az elmúlt élet fájdalmai járnak
a szíven át, és tárva-nyitva hagyják,
lenni kellene valami szilárdnak,
hogya a fájásnak megadja a formát,

ha fantomfájás, azért mégse látszat,
mert ott a csont, a hasra karcolt sebhely,
de nincs emléke annak a hiánynak,
ami nem volt, és már nem is lehetne.

Halvány jel arcodon

Amit mondani akarok, alig merem kimondani,
láttam a halálfélelem halvány jelét az arcodon,
ahogy árnyéka terhe húz le egy fényes falevelet,
még alig észrevehető, te is csak sejtet, mi a baj,
félve szégyelled, mintha már azt is szégyellni kellene,
s megzavarná a gyógyulást, ha kimondanád a nevét,
így hallgatták el szüleink nyomorult öregségüket,
s mentek, mert lejárt az idő, mint ahogy elmúlik a nyár,
s úgy folytattuk, hogy azután a sorban mi következünk.

Földi pályánk első felét túlélni épphogy sikerült,
bár megillettünk volna pár egészséges évtizedet,
de évről évre, mint a haj, fogyatkoznak esélyeink,
óvatossá kényszerülünk, ne legyünk készületlenek,
a meglepően sorsszerű véletlen áldozatai,
előbb a fogak kezdtek el fájdalom nélkül romlani,
mígnem észre kellett vegyem kedves szomorú arcodon
a titkolt halálfélelem mosolyba gyúrt vonásait,
melyet az illető izom majd megszokottá gyakorol.

Miután meghal egyikünk, a másik védtelen marad,
hát pajzsként összefeszülünk fedezékül egymás előtt,
megújítja az ölelés szerelmünk régi erejét,
és változatlan éljük át a mély és elragadtatott
szenvedélyt, melynek árama lentről föl a magasba csap,
elszabadult kézmozdulat kelti a dagályt és apályt,
téli körte ízű a nász, melyet megérlelt ötven ősz,
míg a gyönyör, mint álomi, valóságos átváltozás,
ugyanígy zsong a születés ágyán, s a halál küszöbén,

Ha láttam is a félelem halvány jelét az arcodon,
legjobb gyógymód a feledés, kívül a hömpölygő időn,
elveszti vonzását a múlt, éppúgy a jövő se vár,
kettesben eszünkbe se jut, mi volt és mi következik,
azt hisszük, győztesek vagyunk, akik vesztesek végül is,
ugyanaz a mindenható isteni kék csábítja el
a földi élőlényeket, hogy újra nyíljon a virág,
s mi, akik emberek vagyunk, az öröklét előlegét
élhetjük át a mennyei gyönyörűségben idelenn.

Megtörtént csoda

Ha az ima beszélgetés az Úrral,
akkor vele töltöm minden napom,
hisz verseim végül is hozzá szólnak,
melyekre a sorsommal válaszol,

költészetemnek ő az ihletője,
még akkor is, mikor eszembe sincs,
nem azért áld, mert könyörögtem érte,
inkább műveim érdeme szerint,

én, a teremtésének teremtménye,
már létemmel is dicsőítem őt,
istenadta tehetségemmel élve
szóra bírom a néma csönd előtt,

most épp a kertem másodvirágzása
nyelvén adja tudtomra vigaszát,
csak hogy ebbe a nagy szomorúságba
bele ne fojtsanak az őszi fák,

ha verset írtam, mindem porcikámmal
imádkoztam, és azt teszem ma is,
időn kívüli pillanatra várva,
ami az Isten közelébe visz,

ahol nem tudom, én vagyok-e én még,
nem fontos akkor már, ki kicsoda?
mintha szegény Szent Ferencsel cserélnék,
s rólam szólna a megtörtént csoda.

SZÖLLŐSSY ENIKŐ, Fényi hozzon I-III., 2017

